

Avizat
SECRETAR DE STAT
Monica-Cristina ANISIE

REGULAMENTUL
DE ORGANIZARE ȘI DESFĂȘURARE A OLIMPIADEI NAȚIONALE DE
ARGUMENTARE, DEZBATERE ȘI GÂNDIRE CRITICĂ
„TINERII DEZBAT”

I. Introducere

„*Tinerii dezbat*” este o *olimpiadă națională* care contribuie la formarea, dezvoltarea și exersarea competențelor de gândire critică și de comunicare rațională în spațiul public, precum și la formarea și dezvoltarea atitudinilor social-civice democratice, necesare tinerei generații pentru participarea activă la viața socială.

Diferențele principale între dezbaterile întâlnite în mod curent în societate și *dezbaterile academice* sunt accentul pus pe argumente, structura formală, delimitarea/restrângerea temei aflate în discuție și caracterul de competiție. Practica dezbaterilor îi pregătește pe tineri să acționeze și să participe inteligent în viața socială, să investigheze și să analizeze probleme importante ale lumii contemporane, să fie critici și constructivi în abordările asupra unui subiect.

Formatele de dezbateri

În formatele de *dezbateri academice* (numite și educaționale sau formale) sunt clar trasate rolurile fiecărui vorbitor, timpul alocat fiecărei secțiuni și regulile care se aplică. Din acest motiv, acestea se numesc *academice*. De asemenea, echipele au posibilitatea de a interacționa prin schimburi de întrebări sau prin intervenții punctuale, în funcție de format. Există numeroase formate sau stiluri de dezbateri: de valoare (World School Style, Lincoln-Douglas), de strategie (Policy), parlamentare, factuale și altele. Toate aceste formate au însă în comun un lucru: abordarea unei teme (*moțiuni*) din două perspective diametral opuse.

În toate formatele de dezbateri există 2 echipe alcătuite, în general, din 3 membri, dintre care una trebuie să susțină și cealaltă trebuie să nege/combate tema pusă în discuție (*moțiunea*). Aceste două echipe sunt denumite „echipa afirmatoare” (în toate formatele de dezbateri cu excepția celui parlamentar, unde echipa afirmatoare se numește „Guvern”), respectiv „echipa negatoare” (cu excepția formatului parlamentar, unde echipa negatoare se numește „Opoziție”). Abordarea de tip pro/contra dezvoltă participanților capacitatea de analiză a problemelor controversate și ajută la obținerea unor imagini nedistorsionate de prejudecăți. În prezent, în competițiile de dezbateri din învățământul preuniversitar din România, cele mai utilizate sunt formatele: *World Schools Style* și *Karl Popper*.

Indiferent de format, ceea ce este important de subliniat este că tema dezbaterii (*moțiunea*) reprezintă în primul rând un pretext pentru exersarea abilităților de comunicare în spațiul public,

de gândire critică și de argumentare logică. În cadrul competițiilor, juriul alcătuit dintr-un număr impar de arbitri urmărește măsura în care participanții reușesc să argumenteze convingător, să organizeze prezentarea, să răspundă prompt și analitic contraargumentelor echipei oponente. să fie persuasivi, să manifeste respect și toleranță față de coechipieri și față de adversari. Nu în ultimul rând, ascultarea atentă, tehnicile de persuasiune, umorul și fair play-ul sunt elemente care vor fi evaluate de către arbitri.

Principiile generale dezbaterilor sunt reflectate în:

- respectul față de coechipieri și față de adversarii de idei,
- manifestarea unui comportament civilizat,
- responsabilitatea de a cerceta moțiunea în amănunt pentru a descoperi date relevante despre subiect și argumente valide,
- atentă documentare în colectarea de dovezi,
- utilizarea corectă a propriilor dovezi,
- folosirea faptelor și opiniilor menționate de alții într-o manieră corectă și cu bună-credință, logică, fără a distorsiona cu bună știință informația.

II. Scop

Olimpiada națională de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii dezbate” are drept scop cultivarea unei atitudini critice, logice și raționale în rândul tinerilor și conștientizarea valorilor cetățeniei active și democratice, prin înțelegerea informată a realităților sociale, susținerea dialogului interetnic și a nondiscriminării, dezbateri argumentate și exersarea atitudinii tolerante și deschise față de diferențele sociale, etnice, economice, de sănătate, de gen etc., care pot constitui bariere în comunicare.

III. Obiective

1. Dezvoltarea la elevi a capacității de documentare, de argumentare și de utilizare a dovezilor în elaborarea unui discurs argumentativ, a gândirii critice și raționale, a fair-play-ului în rundele de dezbateri, în comunicarea școlară și în societate;
2. Cunoașterea valorilor democratice, exersarea de către elevi a practicilor democratice de bază, în vederea asumării rolului și statutului de cetățean activ;
3. Dezvoltarea la elevi a competențelor și atitudinilor solicitate de exercitarea cetățeniei într-o societate democratică (toleranță, nondiscriminare, implicare socială, comunicare, spirit civic critic și constructiv etc.);
4. Dezvoltarea capacității de a face deosebirea, în raport cu un anumit context, între „practici democratice” și „practici nedemocratice”, identificând exemplele de bună practică din diverse domenii.

IV. Grup țintă

Olimpiada națională de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii dezbate” se adresează elevilor din învățământul liceal. Unitățile de învățământ se pot înscrie în competiție cu echipe compuse din 3 elevi.

V. Secțiuni

V.1. Secțiunea „Începători”

La această secțiune, unitățile de învățământ preuniversitar pot participa numai cu echipe compuse din elevi care, până la data înscrierii în concurs, nu au mai participat la nicio competiție de profil.

V.2. Secțiunea „Avansați”

La această secțiune, unitățile de învățământ pot înscrie echipe numai cu condiția de a avea echipe înscrise și la secțiunea „Începători”. Elevii din aceste echipe au experiență competițională anterioară.

VI. Formatul de dezbateri

La edițiile din 2016-2017, 2017-2018 și 2018-2019, participanții vor folosi metode de argumentare specifice formatului *World Schools* simplificat. După aceste 3 ediții ale Olimpiadei, M.E.N.C.Ș. va realiza o evaluare a impactului acestei competiții asupra participanților și asupra comunităților educaționale din care aceștia provin și va decide asupra continuării utilizării acestui format la ambele secțiuni ale olimpiadei sau a introducerii unui alt tip de format.

VII. Înscrierea în competiție

VII.1. Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, prin Inspectoratele Școlare Județene/ al Municipiului București, lansează și promovează competiția în toate unitățile de învățământ preuniversitar care au elevi în clasele IX-XII, anunță temele de dezbateri pentru ediția din acel an a olimpiadei și transmite precizări metodologice și detalii tehnice privind gestiunea rundelor, alegerea arbitrilor, rolurile vorbitorilor etc. Datele/ perioadele de desfășurare a etapelor județeană și națională, precum și locul de desfășurare a etapei naționale, se regăsesc în Calendarul Olimpiadelor Naționale Școlare, publicat anual de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice.

VII.2. Înscrierea în competiție a unei echipe se face de către profesorul coordonator. Poate fi profesor coordonator orice cadru didactic care îndeplinește, cumulativ, următoarele condiții: a) realizează pregătirea elevilor pentru această olimpiadă; b) a participat la măcar una din edițiile anterioare ale acestei competiții și/sau, până la data organizării etapei județene, face dovada participării sale la un curs/seminar de formare în domeniul dezbaterilor organizat în ultimii 3 ani.

VII.3. Echipele înscrise în competiție la secțiunea „începători” și la secțiunea „avansați” de la aceeași unitate de învățământ trebuie să aibă profesori coordonatori diferiți. În situații cu totul excepționale, directorul unității de învățământ poate decide, cu avizul inspectoratului școlar, ca ambele echipaje să fie coordonate de același cadru didactic. În cadrul acestei competiții, un profesor nu poate coordona echipe de la 2 sau mai multe unități de învățământ.

VII.4. Formularul-tip de înscriere completat, semnat și ștampilat de director, se trimite inspectorului școlar pentru proiecte educaționale de la I.S.J./ I.S.M.B., până la termenul limită prevăzut pentru înscrierea în competiție.

VII.5. Inspectoratul Școlar Județean/ al Municipiului București centralizează și transmite inspectorului general din M.E.N.C.Ș.-D.G.Î.P. numărul de unități școlare înscrise în competiție la fiecare din cele două secțiuni.

VIII. Etapele olimpiadei

Olimpiada națională de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii dezbate” se desfășoară în conformitate cu prevederile *Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare*, aprobată prin *O.M.E.C.T.S. nr. 3035/2012*, și are următoarele etape:

- etapa pe școală (se organizează numai în cazul în care unitatea de învățământ are mai multe echipe care ar putea fi înscrise la etapa județeană la aceeași secțiune);
- etapa județeană/a municipiului București;
- etapa națională.

VIII.1. Etapa județeană/a municipiului București

VIII.1.1. La această etapă, o unitate de învățământ poate fi reprezentată de maxim 2 echipe, una la secțiunea „Începători” și cealaltă la secțiunea „Avansați”.

VIII.1.2. Responsabilitatea organizării și desfășurării etapei județene revine, conform legislației în vigoare, inspectoratelor școlare județene/al municipiului București.

VIII.1.3. Conform prevederilor Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare aprobată prin O.M.E.C.T.S. nr. 3035/2012, Comisia de organizare și desfășurare a etapei județene a Olimpiadei naționale de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii dezbate” este numită prin decizie a inspectorului școlar general și are următoarea componență:

- președinte: inspectorul școlar general/general adjunct;
- președinte executiv: inspectorul școlar pentru proiecte educaționale;
- vicepreședinte (director de turneu): profesor cu rezultate recunoscute în domeniul dezbaterilor academice, selectat din rândul profesorilor coordonatori și care și-a verificat abilitățile de arbitraj în cadrul unei sesiuni de formare organizată în acest sens de către M.E.N.C.Ș.;
- secretar/tabulator: expert/informatician/profesor care are competențe de utilizare a software-ului de tabulare pentru competițiile de dezbateri;
- arbitri: profesori coordonatori care au participat la un stagiu de formare în domeniu, specialiști a căror competență profesională și ținută morală sunt recunoscute, studenți și elevi cu rezultate excepționale la competițiile naționale/internaționale în domeniu. Numărul de arbitri este stabilit în funcție de numărul de echipe participante la etapa județeană. Arbitrajul va fi realizat pe secțiuni. Un profesor coordonator nu poate arbitra meciurile propriei echipe și nici pe cele ale unei alte echipe din aceeași unitate de învățământ.
- 3 membri: inspectori/profesori.

VIII.1.4. Etapa județeană se organizează și se desfășoară pe cele 2 secțiuni ale competiției: „Începători” și „Avansați”.

VIII.1.5. În funcție de numărul de echipe înscrise la etapa județeană, inspectoratul școlar va organiza etapa de selecție/eliminatorie și apoi, în funcție de numărul de echipe participante, va organiza următoarele etape:

Pentru 2-3 echipe: 2 runde preliminare și finala mare

Pentru 4-7 echipe: 2 runde preliminare și finale (finala mică și finala mare)

Pentru 8-15 echipe: 3 runde preliminare, semifinale și finale (finala mică și finala mare)

Pentru 16-31 echipe: 3 runde preliminare, sferturi de finală, semifinale, finale (finala mică și finala mare)

Peste 32 de echipe: 3 runde preliminare, optimi de finală, sferturi de finală, semifinale, finale (finala mică și finala mare).

VIII.1.6. Ordinea intrării în competiție a echipelor și rolul acestora ca afirmatori/ negatori sunt stabilite în ședința tehnică a Comisiei de organizare și desfășurare a etapei județene, conform unui grafic de desfășurare a etapei județene. Comisiile județene stabilesc zilele, orele și locațiile pentru desfășurarea meciurilor/secțiuni, în funcție de condițiile specifice fiecărui județ.

VIII.1.7. După finalizarea etapei județene, inspectorul școlar pentru proiecte educaționale transmite M.E.N.C.Ș., pe adresa electronică tinerii.dezbat@edu.gov.ro, rezultatele de la etapa județeană, pe secțiuni, în vederea stabilirii echipelor care vor participa la etapa națională a competiției.

VIII.1.8. Pentru etapa națională a competiției se califică echipajele câștigătoare de la cele două secțiuni („începători” și „avansați”) din fiecare județ .

VIII.2. Etapa națională

VIII.2.1. Conform prevederilor Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare, aprobată prin O.M.E.C.T.S. nr. 3035/2012, responsabilitatea organizării și desfășurării etapei naționale a Olimpiadei naționale de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii dezbate” revine Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice.

VIII.2.2. Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice:

- promovează competiția la nivel național;
- nominalizează inspectoratul școlar care găzduiește etapa națională a competiției;
- centralizează rezultatele obținute la etapa județeană și le transmite inspectoratului școlar care găzduiește etapa națională;
- stabilește componența Comisiei Centrale;
- asigură resursele financiare necesare pentru organizarea și desfășurarea etapei naționale a olimpiadei;
- premiază câștigătorii;
- diseminează rezultatele etapei naționale a Olimpiadei de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii dezbate” la nivelul întregului sistem de învățământ.

VIII.2.3. Responsabilitatea organizării și desfășurării etapei naționale a Olimpiadei „Tinerii dezbate” revine celor două Comisii de Concurs:

- Comisia de organizare a etapei naționale a Olimpiadei „Tinerii dezbate”;
- Comisia Centrală a Olimpiadei naționale de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii dezbate”.

VIII.2.4. Comisia de organizare a etapei naționale a Olimpiadei de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii dezbate” se constituie la nivelul județului/municipiului București desemnat gazda etapei naționale din anul respectiv, prin decizie a inspectorului școlar general și este transmisă, spre informare, la M.E.N.C.Ș. - D.G.Î.P. Această *Comisie* are următoarea componență:

- președinte: inspectorul școlar general/inspectorul școlar general adjunct al județului/municipiului București unde se desfășoară etapa națională;
- vicepreședinte: inspectorul școlar pentru proiecte educaționale din județul organizator;
- 1 secretar: informatician, inspector școlar de specialitate sau profesor din învățământul preuniversitar având competențe de operare pe calculator;
- 4 membri: inspectori, directori, cadre didactice.

VIII.2.5. Comisia Centrală a Olimpiadei naționale de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii dezbate” se constituie cu cel puțin 15 zile înaintea datei de începere a etapei naționale a competiției, la propunerea inspectorului general din D.G.Î.P. Această *Comisie* are următoarea componență:

- președinte: un cadru didactic universitar de prestigiu/o personalitate recunoscută în domeniu;
- președinte executiv: inspectorul general din M.E.N.C.Ș.-D.G.Î.P.;
- 2 vicepreședinți (directorii de turneu - câte unul pentru fiecare secțiune): profesori cu rezultate recunoscute în domeniul dezbaterilor academice;

- 2 secretari/ tabulatori (câte unul pentru fiecare secțiune): experți/informaticieni/profesori care au competențe de utilizare a software-ului de tabulare pentru competițiile de dezbateri;

- arbitri: profesori coordonatori, specialiști în domeniu și a căror competență profesională și ținută morală sunt recunoscute, studenți și foști elevi cu rezultate excepționale la competițiile naționale/internaționale în domeniu. Numărul de arbitri este stabilit în funcție de numărul de echipe participante la etapa națională a Olimpiadei.

VIII.2.6. Inspectoratul școlar care găzduiește etapa națională a competiției asigură:

- condiții de masă și cazare pentru toți participanții la etapa națională (elevi, profesori coordonatori, membri ai Comisiei Centrale), în limita bugetului aprobat;

- un centru de concurs dotat corespunzător.

VIII.2.7. Etapa națională a Olimpiadei de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii dezbate” se desfășoară pe cele două secțiuni ale competiției: „Începători” și „Avansați”.

VIII.2.8. Coordonarea tehnică a etapei naționale (selecția echipelor de arbitri, desfășurarea meciurilor, întocmirea clasamentelor, elaborarea raportului final) este asigurată de către directorii de turneu, care sunt vicepreședinți ai Comisiei Centrale.

VIII.2.9. Etapa națională a Olimpiadei de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii dezbate” este finanțată din bugetul M.E.N.C.Ș., în conformitate cu normele legale în vigoare. Partenerii instituționali ai M.E.N.C.Ș. și ai inspectoratului școlar care găzduiește etapa națională pot acorda sprijin financiar pentru organizarea etapei naționale și pentru activitățile de formare a profesorilor coordonatori.

IX. Dispoziții finale

IX.1. Setul al II-lea din Ghidul profesorului pentru disciplina opțională „Dezbateri, oratorie și retorică”, disponibil pe site-ul M.E.N.C.Ș., este materialul-resursă util atât pentru pregătirea echipelor cât și pentru introducerea în oferta curriculară a școlii a disciplinei opționale „Dezbateri, oratorie și retorică” (curriculum la decizia școlii pentru liceu), utilizând programa școlară propusă de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice și aprobată prin O.M.E.C.T.S. nr. 4074 din 21.04.2011.

IX.2. M.E.N.C.Ș., cu sprijinul celorlalți parteneri instituționali, poate organiza, după înscrierea la etapa județeană și înainte de desfășurarea acesteia, seminarii de formare pentru profesorii coordonatori, în limita fondurilor disponibile. Prezența profesorilor coordonatori nominalizați să participe la aceste seminarii de formare este obligatorie.

IX.3. Toate meciurile din cadrul Olimpiadei naționale de argumentare, dezbateri și gândire critică „Tinerii dezbate” se desfășoară public și nu se admit contestații.

Director General
Alin-Cătălin PĂUNESCU

Inspector general
Marinica STOIAN